

"Stajerc" izhaja vsaki petek, dahnran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta raznično; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računa naročnina z ozirom na visokost postavne. Naročnina je platen naprej. Posamezne štev. se sezadajojo po potrebi. Uredništvo in upravnost so nahajata v Ptaju, glavdelovalski poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošči in se sprejemajo za točni ali rokopis se ne vraca. Uredniški založnik je vsak tretji česvet.

Za oznamlo uredništvo ni odgovorno. Cena oznamli posredovati je za celo stran K. 64, za 1/2 strani K. 32, za 1/4 strani K. 16, za 1/8 strani K. 8, za 1/16 strani K. 4, za 1/32 strani K. 2, za 1/64 strani K. 1. — Pri večkratnem oznamlu se cena primereno znaša.

Stev. 51.

V Ptju v nedeljo dne 19. decembra 1909.

X. letnik.

Temni oblaki.

Nekaj mogočnega je naša Avstrija in opravičena je beseda, ki jo je izpregovoril veliki državnik: Ako bi Avstrije ne bilo, potem bi se moral do Avstrije narediti Hotel je s to besedo reči, da je naša država prava garancija, trdno jamstvo evropskega reda in miru. Seveda ima vkljub temu ali pravzaprav ravno vselež tega mnogo skritih in odkritih sovražnikov. To se je pokazalo zlasti začasna srbska spor. Postopanje zahrbne Rusije s svojim Izvolskem je bilo takrat naravnost izzivalno in je bilo tudi pravi vzrok srbske prednostnosti. Ali ravno srbski spor je pokazal tudi vesel pojavi. V trenutku namreč, ko je postala nevarnost najhujša, stopila je Nemčija poleg Avstrije. In proti združeni Nemčiji in Avstriji se ni nikdo upal nastopiti. Da je Avstrija premagala Srbe brez vojske, da ni vyslantela evropske vojske, da nismo bili ponizani, to je posledica zvestobe in prijateljstva Nemčije! Danes lahko rečemo, da nam ni ne rusko-franceska zveza, ne binavstvo Italije, ne dobročakeljnost Anglike nevarna. Združena z Nemčijo tvori Avstrija moč, protikateri se ne bode nikdo u pal dvigniti meča.

Temni oblaki, ki so se pred meseci zbirali nad našo domovino, so se tedaj razpršili in nebo naše zunanje politike je jasno.

Medtem pa so se pričeli pojavljati nevarni slučaji v notranjem Avstrije samem. Pojavljaj se je kakor plevel v polju najhujši in najgrši zločin, ki ga poznamo — veleizdajstvo. Omenimo v prvi vrsti dogodek na južnem Tirolskem. Med tamoznjimi Italijani, med temi iridentovskimi „neodrečenimi brati“, opazovalo se je že dalje časa nevarno gibanje. To gibanje je imelo namen, v slučaju avstrijske vojske vohuniti za Italijo in poskusiti ustavo v južnem Tirolu. Nača policije je to opazovala in imela tudi zapisnik sumljivih oseb, katere bi v slučaju vojske takoj vsteknila pod ključ. In glejte, ko je nevarnost srbske vojske postajala vedno večja, odpotovale so te sumljive laške osebe ena za drugo v Italijo. Vedeli so torej, da jih naša policija opazuje. Ko se potem vojska ni vrnila, so prišli seveda nazaj. Medtem se je odkrilo znano velikansko tativno v tridentski „banki cooperativa“, o kateri smo itak nastanko poročali. Izdaj se je posrečilo avstrijski sodniji, dobiti celotni načrt veleizdajalskih laških „iridentovcev“ v roke. Ti ljudje so imeli načrte dovezov vseh avstrijskih trdnjav in vojsko važnih točk na laški meji. Izdelali so tudi načrte, kako bi z enim udarcem razne te trdnjave v svoje roke doobili; v ta namen bi avstrijske oficire v njih zasebnih stanovanjih zahrbno umorili. Našlo se je tudi v bližini Trienta precej dinamita ... Mislimo, da ti podatki zadostujejo. Veleizdajalci med laškimi „iridentovci“ so razrinkani. Upamo, da bude drugače precej zaspana naša oblast zdaj odločne proti tej bandi nastopila ...

Ali tudi v drugih krajih se pojavlja veleizdajniško gibanje. Mišljenje čeških radikalcev je znano in mislimo, da se to mišljenje ne razlikuje desti od onega „iridente“. Sprebjajti

se češki Kloufač ni hodil v Belograd. Nasprotno, ljudje trdijo, da so ti njegovi izprebodi v zvezi z nakupom hotela „blau Gans“ v Pragi itd. Posebno važna v tem veleizdajniškem dirindaju pa sta dva sodnijska procesa. Prvi se je vršil skozi mesece v Zagrebu in je končal z obsodbo cele vrste srbskih veleizdajalcev na dolgoletno ječo. V javnosti je bil doprišen dokaz, da so Srbi ne samo v Bosni in Hercegovini marvle tudi na Hrvatskem hoteli prijeti ustajo proti Avstriji, da so hoteli odtrgati nekdanjo okupacijsko ozemlje od Avstrije in ga združiti s kraljevsko Srbo, da so v ta namen zbirali ljudstvo, nabirali denar, pripravljali orožje itd. Ti Srbi — imenujejo jih tam „rasci“ —, ki bi morali biti Avstriji na kolenih hvaležni, da jih je sprevela, ki so danes pravi „jugoslovanski judi“ in skozinsko bogatini, vpravljali so ta veleizdajalska dejstva. Od Srbov je prihajalo to veleizdajniško, protiavstrijsko mišljenje na Hrvate. Leti so se na podlagi t. zv. „češke rezolucije“ zedinili s Srbi. In deloma so dobivali denar, raskrirali pa veleizdajniško politiko. Natančno bode to dokazal veliki proces, ki se vrši ravno sedaj pred duajsakoporočoto (o procesu poročajo na drugem mestu) ... Tako planti na vseh krajih in končih veleizdajništvo najgrše vrste. V Galiciji in Bukovini Rusi, na Tirolskem Labi, proti Balkanu Srbi ...

* * *

Slovensko ljudstvo je bilo vedno trdno-avstrijskega mišljenja. Odbijalo je napade vseh sovražnikov naše domovine in prelival srčno svojo kri za Avstrijo. V zadnjih mesecih pa so „voditelji“ tega slovenskega ljudstva, strasti pravki, tudi nednjim pričeli razkrjevati veleizdajniške ideje. To je pribita resnica. Prvački listi, na čelu jim ljubljanski „Slov. narod“, so kar odkrito proti Avstriji in za Srbo pisali. V srbskih službah je razširjal proti-avstrijsko propagando prvački mladični Plut. Govorilo se je celo, da so prvačke posojilnice nabirale denar za Srbe. Hribar, ljubljanski župan žalostne vejlje, je potoval po Rusiji. Dr. Benkovič se je pustil v Zagreb na ramenah okoli nositi, ko je govoril proti avstrijski ustavi. V štajerskem deželnem zboru je krvavi Roškar sam izjavil, da hočejo pravki razigrati kronovine avstrijske. Vsi programi „narodne stranke“ obsegajo protistavne točke. Med prvačkimi poslaniki so ljudje, ki so bili že zaradi veleizdajstva obtoženi. To so dejstva, kakor je dejstvo, da se je v Ljubljani klicalo „živio Srbija“, da se je vrglo sliko našega cesarja z okna in se jo je namestilo z ono srbskega Jurja, — dejstva, nepobitna dejstva so to! Tako se hoče tudi med Slovenci veleizdajstvo razkrjevati! In na Dunaju? Prvački poslanici hočejo razbiti državni zbor! ...

To smo hoteli zopet enkrat povedati in mislimo, da je dovolj važno. Res, oblaki, temni oblaki se zbirajo nad nami. Ali naše ljudstvo se ne bode dalo zapeljati v veleizdajstvo? Otrešilo se bode vseh za-

peljivcev prvačkih strank, kajti to ljudstvo je srečno in zadovoljno, da je pod avstrijskim žesdom!

V to pomagaj Bog!

Politični pregled.

Položaj (iz teleografskih poročil). Vsled neverjetnega hujskanja slovensko-klerikalnih poslancev sklenile so v Slovenski uniji združene stranke, pričeti v parlametu z obstrukcijo. Položili so tudi 36 nujnostnih predlogov, s katerimi hočejo vsekakde delov v zbornici preprečiti. Češki rogovilež Kotlar je pričel govoriti dopoldne ob 10 ur in je ob 11 urah ponoči govoril. Tiste stranke, katere hočejo delati in za ljudstvo kaj koristnejši storiti (Nemci, kršč. socialisti, Poljaki) so sklenili, da nadaljujejo toliko časa sejo, dokler ne premagajo obstrukcijo. Češki seja bodo torej, par tednov trajala. Konč temu boju bodo bržkone razpusti državne zbornice. Vso odgovornost za velikanski zločin nad ljudstvom nosijo prvački poslanici ... Kmetje, vdramite se, dvignite se, da poženete te politične zločince! Ljudstvo strada, pravki pa preprečijo podporo, oni silijo § 14 v ospredje, oni hočejo lenariti, oni bodejo krivi nove vinske postave, srbske pogodbe ... Kmetje, pokonči!

Državni zber je izvršil prvo čitanje državnega proračuna in nekateri že vidijo gošte na nebu viseti. Po našem menjanju pa to ne pomeni posebno veliko. Za sto vragov, skozi tedne so matlati gospodje prazno slamo in sprejemali zato 20 K na dan! To naj bi bilo delo? Mislimo, da takega dela pač nikdo ne potrebuje. Nemški poslanec Pacher je izpelj prav, ko je odkrito zakrijeval. Ljudstvo ras ne pošilja samo zato sem, da bi pozirali 20 K na dan. Ljudstvo sploh ne mara več za državni zbor, ker ta nič ne dela! — Krivi so temu lenemu tratenju časa v prvi vrsti slovenski poslanci, ki so se podali popolnoma pod jarem očindranega dr. Sušteršiča. Ta možakar, ki bi moral po vseh pravilih dostojnosti sploh in javnosti izginiti in ki je le na Kranjskem mogoč, postal bi rad minister. Za Prašekom en Sušteršič! Gilha, vkljup štriba! In zaradi te predprzne osebne želje mora ves državni zbor lenobo pasiti. Ko se je izvršilo prvo čitanje proračuna, pričeli so pa tudi rusinski prepneti obstrukcio. Teh možic, ki so svoj čas pričeli z ruskim govorom izzivati, se sicer nikdo ne boji. Ali delo pa le oviraja. Radovedni smo, koliko časa boda bote za zločinska komedija v državni zbornici še trajala!

Za gospodsko zbornico je imenovala vlada zopet celo vsto novih članov. Najzanimivejše, da je postal tudi veliki štajerski pesnik Peter Rosegger član gospodsko zbornice.

Deželni zbori. Poleg štajerskega sklical bode vlada tudi še vse one deželne zbere na kratko zasedanje, kateri še niso sklepali o deželnemu proračunu za l. 1910.

Štajerski deželni zbor se bode sklical v času med Božičem in Novim letom na kratko zasedanje, ki bode trajalo do srede meseca ja-

Kdor proda 10 koledarjev, dobi enega zastonj!

narja. Seveda se to le tedaj zgodi, ako bi razmere v državni zbornici zasedanju ne branile.

Stacija za zrakoplovstvo. Ustanoviti se namreva drugo stacio za vojaško zrakoplovstvo v Avstriji. Posl. Malik se je takoj obrnil na vojno ministerstvo in prosil, da naj bi se to postajo na tujšem polju ustanovilo. Upati je, da se ta želja izpolni.

Veleizdajniški proces na Dunaju. V listih „N. fr. Presse“ in „Reichspost“ izšla sta svoj članka, ki sta očitala hrvatsko-srbski koaliciji veleizdajniške cilje. Vsi poslani hrvatsko-srbske zveze v zagrebškem saboru, katerih je okoli 50, so vložili v sled tega tožbe proti piscu dotednega članka, znanemu zgodovinarju dr. Friedjungu in uredniku lista. Toženca sta pa nastopila dokazi resnice. Njih dokazi se tičejo trditev, da je srbska vladava sama plačevala veleizdajnske agente, da se je vobunilo, da se je hotelo začasa anekcije Bozne-Hercegovine povzročiti srbsko vojsko, da se je zbiralo bombe v društvi „Slovenski Jug“ itd. Že dosedaj se je mnogo teh trditev dokazalo. Naravnost nečuvane veleizdajalske čine se je odkrilo. Vodja srbsko-hrvatske koalicije posl. Supilo je pred sodnino svojo častno besedo prelomil. Proces se bode šele te dni izgotobil in bodo potem o njem natančno poročali.

Iredenta na Tirolskem. Poročali smo svoj čas o velikih tativin pri banki cooperativa v Trentu. Te tativne so izvršili italijanski iredentovci iz političnih vzrokov. Glavni tat je neki zagrjeni Italijan Colpi. Cela razprava, ki se peča tudi v vobunstvu, pride pred porotno sodiščo na Dunaju.

Velikanski škandal na Rusku. Znano je, da višji uradniki državne intendanture na Rusku grozovito kradejo. Car Nikolaj I je sam dejal: „Vesel sem da mi ti psi hlač iz telesa ne ukradejo!“ Zlasti je kradla intendantura v krimski vojni. Ruski vojaki niso ničesar dobili in morali stradati, medtem ko se je celo sovražnik cele transporte življenskih sredstev in oblik prodalo. Takrat se je iznašlo skorje s papirnatimi podplati in kožuhu brez voljne, ki so potem v turski vojski l. 1877/78 tako neodpolno vlogo igrali. V tej vojski so prikipele tativne do vrhnca in vodja j-n je bil zadolžen veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Po vojski je prišlo do procesa, ki bi moral končati s smrtno obsodbo tega Nikolaja. Ali car je ukazal, da se proces ustavi in — intendanti so kradli naprej. V japonski vojski je intendantura pri vsakemu volu 100 rublov „zaslužila“. Ali general Kuropatkin je povzročil razno odprtja. Zato se je morala preiskava zapovedati. Car je izročil preiskavo poštenemu senatorju Garinu, ki je zdaj svoje delo dokončal. Njegova preiskava je dosegala, da so skoraj vsi ruski intendanti tatoi; le par poštenih izjem je, katere pa imenujejo „durake“ (tepe). V intendanturi so vasi kradli ekselence in pisari. Take korupcije še nisvet doživel. Okroglo 70 intendantov se je že zapri. Glavni tatoi so seveda v ministerstvu. Take so razmere v „sveti Rusiji“, ki je vzor tudi našim vojvodovanskim pravkom.

Zareto preti carju so zopet odkrili. Policija je zaprla mnogo oseb, med njimi 1 vsenčilščnega profesora, 90 študentov, 1 urednika in 2 advokata.

360 duhovnikov obtoženih. V Kovnu na Rusku se je dvignila proti 360 duhovnikom obtožba, ker niso oblasti prestop raznih oseb iz pravoslavne vere naznani.

Ruski rubel. Prvaki lažejo vedno, da leži sreča Avstrije v prijateljstvu z Rusijo. Kakšno je rusko prijateljstvo, to je dokazal rusinski poslanec Wassilkov, ki je v naši državni zbornici rekel, da Rusija vedno nato dela, da bi sejala sovraštvo proti Avstriji v Galiciji in Bukovini. Rusija hoče pripraviti polje za eventualno vojsko. V 80. letih je neka sodniška razprava pokazala delo plačanih russkih agentov. Tisoči rublov prihajajo v veleizdajalski namene v Galicijo. No, mi vemo, da delajo tudi ljubljanski bujskači z russkim denarjem. Zato bi bila Avstrija pogubljena, ako bi se vezala z Rusijo!

Kralj Leopold belgijski leži na smrtni posteli. Vsak trenutek pričakuje se naznanilo njegove smrti. Zdravniki so izvršili potrebitno tre-

vesno operacijo nad njim, ki ga je pa hudo oslavela. Napravil je že testament in vzel slovo od svojih prijateljev in sorodnikov.

Balkanski morilci. „Večerna pošta“ v Sofiji poroča, da je l. 1905 „srbska liga“ v Belgradu odpolsala dva človeka Gerdšiković in Tašković v Sofijo. Imela sta 150.000 dinarjev seboj. Stopila sta z anarhisti v zvezo, kajti namen je bil, umoriti bulgarskega kralja. Ali pristaši Borisa Sarafov so ju vjeli, jima denar vzelj in ju čez mejo pognali. Torej povods umor in zopet umor. To je jugoslovanska kultura, s katero nas hočejo prvaki osrečiti!

vedla, se je hudo zgrozila nad poštenjakom Vernikom in je pooblastilo preklicala. Vernik Tone je namreč najbolj zagnjen prvak in najzvestejši blapek kaplana Krajnca in njegove stranke. Kaj pravi slovenski kmek k takemu ravnjanju? Poisci si sam imena za to! Gospej Wieser je Krajnček tudi pooblastilo izfehtati hotel, pa ga ni dobil. Sedaj se je nemškega tovarnarja g. Pfeiferja lotil, naj bi sosednji Wieser izprosil pooblastilo. Ta pa, značajen možak, je Krajnco kaj zažigal. Krojačkega mojstra Vuri Kanzlerja je dve ure mečkal in mandral, da bi njegove črnube na listnico napisal. Ker pa ta to-le vendar ni hotel storiti, šel je Krajnec po asistenco po Blaž Jančič-a, hišnega gospodara Kanzlerjevega. Ta je žugal z odgonem izpod njegove strehe in v bogi, stisneni siromaček je napisal A Jaučić je k voliti kje k komisiji prignal revnega Kanzlerja, kakor mesar uboge ovčice v mesnicu, le da bi bi ne se zadnji trenutek Kanzler nasilstva otrsel. Zdaj pa ga hvalijo po črnih listih in ga priporočajo svoji stranki, a dela in zasluzka mu niso dati ne poprind in mu ga tudi ne bodo dali odšamhal. Nam se Kanzler vsmili in mu nikakor ne moremo in ne boderemo očitali, da je moral voliti z — črnubi in pravki. Oštirja Jakob Peharja je Krajnec tudi parkrat pohodil in je pri tej priliki stisnil en „ahtelec“ sladkega vinčka. Ko je Pehar dobil glasovnico v roke je bil Krajnec že pri njem in ga prisilil, da je napisal njegove kandidate, ter se je upenal na to, da je njegov gost, kateremu mora gostilničar tudi kaj na ljubo storiti. Pehar je torej storil kaplanu nasproti svojo sveto dolžnost kot očir, pa dvojimo, skoč bo Krajnček sedaj še prisel le enkrat na svoj „ahtelec“. Mi pa boderemo člane črno praviske stranke pridno spodbujali, naj sedaj pridejo podpirajo njihov novi ud g. Peharja. Čudno se nam pri vsej tej kupčici dozdeva le to, da je Jakob Pehar tako hitro pozabil, na kakšni način in s čimer pomočjo je letos prisel do svoje koncesije za gostilno. Oh, ljudje tako radi pozabijo — pa bo Krajnec ravno tako pozabil, ne na nas, pa čisto gotovo na — g. Peharja, mi pa tudi — gre ob enem. Dragi mi „Štajerc“, sedaj moram tudi jaz na eden „ahtelec“, ne zameri mi, da daljše zanimivosti o volitvah, o Kranjcu itd. si „prisparam“ za prihodnjo številko. Adijo, dragi moj!

Hoče. Ceravno se je naš priljubljeni kaplan Krajnček pretečeni teden bil v vaškem potoku nekoliko skopal, katero kojej so mu priredili neki zlikovci iz tukajne fare, vendar še ne murgje ter udriha po tebi, priljubljeni „Štajerc“ in po tvojih dopisnikih; omenil je to iz priznice dne 12. t. m., kajti dopis dne 28. novembra t. l. iz Hoče ga je jako razburil, ker smo ga o cerkevih razmerah tudi malo pokrtači ter ma žalostne razmere v cerkvi pri pozni službi predvabil. Kako so razmeje slabe in nečedne, se ne da popisati; seve, seve pravi on, da on ne more imeti povsod oči pri sluški božji; no ljubi Krajnček, za politiko pa imaš povsodi oči? Tako se opravljajo iz priznice in da ga napadamo v nesramnem časopisu; seveda škoda je skoro prostora za-te v „Štajercu“. Nadalje omenil je še iz priznice zaradi poherške bernje, pravi da Poherci so tako dobri ljudi, da bi bernje ne dali (ker prihodnji feden misli pobirati) ako pa kateri je tak, da bi bernje ne dali, naj raje pojde da ne da nič, ga bomo že pri sodnji pribeli. Oj ti ljubi kaplanček, kje pa imas zapisano, da imaš pravico sodniško postopati ter berujo pobirati? Glejte na krčansko usmiljenje! Ta celo iz priznice žuga z sodnijo, torej vrli Poherci vaš dobrotni in krušni oči se celo predrazijo iz priznice objaviti, da dotočnega, ki bi se ustavil njegovi beračiji, se ga bode sodniško prijelo za malbo, poglejte no krčansko ljubezen gospoda Krajnca do svojega bližnjega. No kje pa si ti takrat bil, ti ljubi privandrac v Hoče, ko smo mi delali ter se potolli od truda? Takrat bi prisel pomagat nam našo trudopolno delo polajšat. Ja mi, vasi že vemo koliko ura bije, zaspanost nam je presla in prebjajamo se že na vrhu Poberor! Nadalje tudi njegov ljubkaprol čez šmelna se močno jezi ker cela okolica pravi da je njegov simel (ne njegov ker ga sploh nima, namreč njegeve odete) nadludo dobil od same vožnje h občinskim volitvam ter še po vrhu brez uspeha! Oh ti škoda da mora tako priti. Trije Jožeki za močno jezijo ker so pri občinskih volitvah pro-

Pozor!

Kdor ima **seno** ali **slamo** za **prodati** ali kdor hoče **seno** ali **slamo** **kupiti**, naj to naznani. Omeni naj tudi, ali želi krmo za govedo ali za konje. Vse ponudite (z najnižjo ceno franko Ptuj) in sploh vse tozadnevine dopise sprejema orezplačeno

upravnštvo „Štajerca“ v Ptaju.

Dopisi.

Šmarje pri Jelšah. V „Narodnem listu“ smo brali anonco, da se v nekem trgu na spodnjem Stajerskem potrebuje več slovenskih rokodelcev. K temu moramo to-le pripomniti: Ako bi bil rokodelec, kateri se v Šmarju naseli, ves namazan z rdečo-plavo-belo barvo, moral bi vse eno od lakote poginiti. Šmarski prvaki so namreč grozni prijatelji rokodelcev, kadar je pa treba, da bi dali rokodelcu kakšno usivo kronico zasluziti, takrat jo prvaki nesejo rajec judu nego slovenskemu rokodelcu. Oj mi vas že poznamo, nas ne boste več farbali! Pa še prav besedic hočemo izprekgoroviti o tistih limančih, katerje je Hugo Tančić po narodnjaškem časopisu razstavil. Mož ima namreč neko stanovanje v tem pravškem trgu in ga ne more oddati, ker notri baje same gobe rastejo in bi dobrí gospodar v takem stanovanju niti psa ne postil bivati. Tega stanovanja bi se mož rad znebil ... G. Hagec, ‚mirni bodite in ne nastavljajte limanice vbojem rokodelcem, kajti drugače zakritino blizo vas da se bode maslo, ki ga imate na glavi, po vsem obrazu raztopilo ...

Rogatec. Naš je dekan zo imeli pridigo in so se zaleteli v tukajni „Schlossberg“, češ da se tam sprehajajo zaljubljeni parčki in gresijo. Oj ti morila ti! ... Kaj pa ste Vi, g. dekan, imeli v Rog. Slatini opraviti, ko se niste upali s svojim vozom tja peljati, temveč je moral vedno Huberje šmel svoje kosti tja nositi; drugače bi bila Vaša kuhanica juho presolisla od jeze, kaj? Le tiko bodimo od zaljubljenih parčkov, kajti tudi marsikateretu visokemu gospodnju je predpasnik — nebeski raj!

Hoče. Volitev so minute, bvala Bogu, in kaplangu Krajnco sedaj ni več treba senzertja svigati kakor besna riba. Domu ga sicer tudi nikoli ni, a vsaj nam njegovo sladko lire gledati ni treba. Sedaj pridno zahaja v St. Peter, od koder ga je hudi — veter priprial. Ne vemo sicer katero kieſte ali morda strasti Krajnčka v St. Peter toliko mikajo, no, pa nas tudi nič ne briga, da ga le med nami ni. Pa ker nam je na drugi strani nekako dolgi čas po njem, se bomo nekaj menili o njegovih slišovitih dejanjih. Izbidi moj „Štajerc“, ti veš, da je Krajnček neznansko predzren agitator, pa kako ta gospodek molje pobira tega še ne več natanko. Poslušaj! Pooblastec je pobiral in jih izvlačil, kakor žolna črvice, kjer je pa zvahan, da farja ne marajo, kje je pa svojega kaprola ali „cugsfürerja“ poslal. V Poberžah pri Mariboru stanuje neka poštna, nemška gospa, ki je imela pri nas tudi volilno pravico. K njej pride kaprol, kmet Anton Verner in je pooblastilo izfehtal. Gospa ga je namreč vprašala, kdo je in kaj je in za katere stranko se poteguje. Sedaj je hitro bil trd Nemeč, kateri z nemško napredno stranko gre. Šolo bodo neki tudi še bolj ponemčili, duhovstvo se popolnoma nič ne vtikava v volitve. To je bilo vrlje gospoj všeč slišati, dala je pooblastilo. Pa ko je potem nekaj dni pozneje resnico iz-

Naš koledar ima 144 strani in mnogo slik. Naročite si ga!

pali, seveda stolec ki ga je kaplan Krajnc postavil, se je prevrnil in ti trije Jožeki so izleteli iz odbora; no Krajnček kako si pa pazil da se jim je spodrsnilo pa še en Blažek jezi da so naprednjaki večino dobili.

Vojnik. Dragi „Štajerc“, gotovo Ti je znano, da imamo pri nas novo cerkev, katera je naš veliko tisočakov stala, pa mi Vojničani se proti temu velikemu plačilu gotovo ne pritožimo, ker vemo, da smo terpini in mirni ljudje in se ne zoperstavljamo proti farovški besedi daj, daj, v farovško malho; daj, daj, pšenico, koruzo, in druga zmešana žita, daj, daj, hruške, orehie, suhe čeplje vina, narboljši pa denarja. Ja dragi moji! Seveda daj, daj, to ni danajšni dan tak lahko, ker mi farani imamo velike davke, naj bo kmet, ali pa rokodelec je vse eno in potom kar še čez davke ostane pa, daj, daj, in zmirom daj, takim, ki imajo velike mastne zasluge, ki kupujejo svoje premoženje v velikem znesku po hranilnicah. Ja mi se proti temu še vse eno ne pritožimo. Pa pritožimo se, ker se v naši novi cerkvi po pridigi ljudje obrekajo: naprimer kako so zdaj zapisoredoma vdrinali po našem organistu g. Štoklec, namreč, da ne smejmo dati farani beraču, katerega bi g. Štoklec poslal po berjo, ampak tistem, katerega bodej jaz sam kot župnik poslal, ker jaz se smem in hočem prepričati koliko da on nabere. Ja, dragli „Štajerc“, ta radovnost je skor to prisl, ker g. organist neče tak plesat, kak župnik godej. In opravi svojo službo kak njegova dolžnost zahteva. Kaj pa njegovo berjo zadeva pa gospodin župnika nč ne briga, in ker mi farmani evanđelista berjo moramo dati, in jo tudi radi damo, ker je priden, ali drugač mu jo ne damo, in on sam pride z nosačom, ali pa katerega bo on sam poslal. Tistega pa, katerega bode g. župnik poslal, bodoemo pa pognali in s prazno malbo k župniku poslali. Ali pa opomnimo g. župnika, da če Vi hočete organista vkratiti, imate družega prostora zadosti, ne pa v cerkvi in če mu pri pogrebku kakšni trinkeldi da, ga ni potreba vprašati, koliko si pa dobil? Saj veste, da tega večjega macka tak Vi zbrabite. Farani.

Večnik. Dragi naš list „Štajerc“, pri nas ni nikjer več miru, ne po noči ne po dnevu ja tudi ne v cerki. V cerkvi se kregajo župnik nad organistom. Po dnevu se krega R. in njegova žena nad svojimi sosedami in po noči pride večkrat: neki mazrek „Anstreicher“ in nameha hiše Nemcev z človeškim blatom; pa mi smo mu že za petami in ga bodoemo kmalo vprašali če tapecirati tudi zna.

Dobje pri Planini. Tukajšnji župnik Vurzel je postal naenkrat ves vnet dobrotnik občanov. Ko so se v pretečenem tednu že dvakrat razveljavljene občinske volitve zopet vrstile, je pridno spovedoval in ženam na očeval, katere osredne morajo njih moži za odbornike voliti; je že mendo mislil, da to mora toliko bolj veljati, kar se v spovednici na svetem mestu naroči. Naješ si je še dva svoja pristaša, da sta hodila od hiše do hiše pregovarjat volilce, naj volijo za odbornike samo klerikalce, ali bolj natanko povedano, farovške podrepnike. Naprednjaki se volitve nista vdeležiti niso hoteli. Pomagajte pa zdaj Vi župnik tistem Vašemu pristašu, ki je popolnoma zadolžen, ker ste ga napeljivali k tožbam in drugim delanjem, da ne bodo delavci in drugi njemu zapravoči ljudi prevelike škode trpteli. Bliznjega na premoženju škodovati, ni postavljeno, in je po našem mnjenju tudi greh. Res lušno je biti klerikalec, njemu je dovoljeno goljufati, žigati, obrekovati i. t. d. Seveda za libergalca bi bil to velikanski greh. Pred kratkim časom je eden od Vaših najbolj pristnih izrazil: Delam kar hočem, spolnjujem verske dolžnosti ali ne, da le s fajmoštom volim, potem sem največji katoličan in krščanski mož. Ako imate kaj mōrare, kakor se radi hvilate, morate začeti vse drugače delati, ako hočete imeti res prav vpliv med ljudstvom! Toliko za danes, več prihodnjem.

Tisti opazovalec

Stoporce. Pregovor pravi: S kom občajem tak si, in jabolko ne pada dalje od drevesa in zopet eno samo gnilo jabolko okazi kar celo sicer dobro odbranih jabolk. Da je ta pregovor resničen, kažejo naan z vso istinitostjo razložiti ljudje, ki bi po vsej pravici povedali, niti ne smeli spadati v človeško družbo. In kdo zo ti? Ti so z jezikom in s priljubljeno govorico

pri tebi, v svojem srcu pa nosijo prokleto sovraštvo do tebe in tvojih otrok, tvoje žene, tvojega zemljišča, tvojega dela, se veselijo z neizmerno radostjo v pričo tebe kake tvoje nesreče, nad lepimi uspehi tvojega dela pa te zavidajo, naravnost, ti želite propast obrekujeti, te povsod, izpodkopljujejo tvoj lep ugled, napadajo te po vseh koncih in krajih s svojim framazenskim jezikom, ki jih hujši od luciferja v peklu. Iz same preje pobožnosti ti ti ljudje komaj odzdravijo in te niti ne pogledajo v obliče, ako so te prej opazili, ko je pozdravljen; nekateri od teh niti sploh ne odzdravijo, v stran raje gledajo. Okrog kake svete posode se v cerkvi priklanjajo ter prej in po masi ostajajo v cerkvi, ter obračajo rožni venec z zunajno vidno pobožnostjo, da bi jih drugi ljudje opazovali, kot vnete pobožne kristjane in zato tudi na tujih osebah hitro opazijo, ako jih ti ogledajo, da o prvi pobožnosti jih z obrekovanjem spremljajo, sebe pa kot pobožne kristjane imenujejo; medtem ko v cerkev ali od nje gredoč ozmerjajo, obrekajo, zavidajo, so nevošljivi, tali hočete dokazov? iz same pobožnosti, ki jih bržkone narekuje satan, nosijo na stran povešeno glavo, zakaj v njih srcu tije zavist, nevošljivost, maščevanje, z osebam, ki pošteno misijo nočejo niti občevati, ampak raje s kakim umazanim klevenikom, zakaj uprav tukaj se pokaze v vsi svetlobi izrek, ako mački na rep stopiš, tedaj zamjarka. Da, ako takim kristjanom ki se jih Bog in ljudje sramujejo, nekoliko na prste stopiš, tedaj začnejo tuliti, da jim ne bi njih nakane, ki je njim sam hudič in ne Bog pomagal narekovati, izpodletele. Varujte se jih. Ko je grozna toča unicila vse pridelke, ter stojijo tisti, ki so zadolženi naravnost gospodarskemu propadu in asproti, se se ti vrazji pobožni kristjani posmehujejo in norce brijejo iz njih ko revno ubogo ljudstvo neizameren glad tripi in v obupnosti vije roke, kaj bo. Podpora, kje si, vpije vsak? Ali rezašteni zrēmo poginu nasproti, da bi se nam pomagalo? Državno podporo? Ali še le tedaj, ko bomo gospodarsko propadli in ne bo več prave rešitve? — — — — — Ja, ja, podpora, ko so gotovi ptički, ki imajo denar v posojilnicah, načeli velikanske, naravnost odurne mnozine dolga, ki so stavili različne sedeže, s tako visoko ceno, da je to je z tri do štiriletim pridelkom mogode dosegel, ti pobožni kristjani pač naj le čakajo na tjo ker je ne potrebujejo. Izrabljati seveda, na drugi strani pa obrekovati, vnet kristjan biti, na črugi strani pa natolcevati, rožni venec moliti vsak dan, svojega bližnjega pa ozmerjati, zasramovati, brez goriva kakor psa na cesti ga pustiti, denar posoditi, na drugi strani pa velikanski pridelek kot obresti vzeti, v tretjem redi biti, ali v drugi enaki družbi, iskati pa kjer ki svojemu bližnjemu sovraštvo naredil ter ga tako na časti in premoženju oropal, takib pobožnih kristjanov pač Bog ne mara, še hudič zbeži od njih strahom, ker taki človek ima sam hudičevro podobo za učesi naslikano napram svojemu bližnjemu. Zato se naj vsak takih pobožnih ljudi bolje ogiblje in varuje ko onega, ki ni nikdar hujši od nevošljivega in zavidnega človeka.

Jesenice na Gorenjskem. Naši muzikantje člani rimskega katoliškega delavskega društva so pa res čudni, kajti sedaj se razžaljenega čutijo, ko jim je „Štajerc“ resnico v obraz zbarusil. Kaj pa Vi g. Pongratz? Ali se nič ne čutite vžaljenega, ko muzikantje vpijejo, da v „Delavskemu domu“ raje zastonj, kakor Vam pot Vašo komando za denar igrajo! Objavite no že enkrat isto imperdimentno pismo, katero je Vam pisal kaplan Kogej. — Uboj na Jesenicalah. Ker nismo bili zadruži o tem dobro informirani, oziroma ker je občinski stražnik in ključavnica Rančigov ravno narobe izpovedal, bodoemo po temu po sodniški obravnavi natančnejše se izpovoril. Zlobni jeziki na Savi čekajo po gostilnah, da je članek od 4. t. m. „Klerikci in Nemci na Jesenicah“ v „Slovenskem Narodnem“ g. Pongratz pisal. To je žal, imperdimentno obrekovanje in laž. Iz zanesljivega vira vemo, da nima g. Pongratz nobene dotike z „Slovenskim Narodnem“. Tedaj zakaj taka obrekovanja? Gospod Rudolf Zore, trgovac na Savi bi rad „Štajerc“ bral. To nas prav veseli, da se tudi on za naš list zanima, zatorej, ako ga

že boče brati, naj se ga tudi naroči! G. kaplan Kogej je imel nedavno v tovarniški cerkvi na Savi pridigo o rudeči brostri škofa Toneta. Mi radi verjamemo, da Kogej ne more tako slabo brošuro ljudem priporočati, kajti kar „e tiče seksualnega življenja“, priporočamo g. Kogeju naj si naroči „Das Buch des Sexuallebens unserer Zeit in seinen Beziehungen zur modernen Kultur von Dr. med. Ivan Bloch“. Naš priatelj g. Janez Krivec izstopi v kratkem iz tovarne. Postati hoče oštir, potem jeseniški župan! Že danes Vam čestitamo! Očka Antonius Čebulj gerent tožijo pri pravnemu sodišču indust. družbo in c. kr. državnemu železnemu radi virilnega zastopa v jeseniški občini. Ker bodo g. Čebulj svoj čas famozno s to tožbo pogoreli, bodo tudi morali iz lastnega žepa stotake štetni, kajti občina nima za take špaselne denarja na razpolago! — Da bi le ljudje malo pomisili, predno kak korak storijo. Oštir France Krivec je pristopil v klerikalni tabor, prej je bil naš zaveznik in hud sovražnik gerenta Čebulja. Tako se časi in z njim tudi ljudje spreminjajo. Kakor smo zvedeli je sedaj Krivec kot klerikalec tudi vse stotine podgan iz njegove oštirje spodil.

Iz Jesenic. Po naših gostilnah se zbira neka družba, ki se naziva „inteligencija“ in si je stavia načelo: nemštvo na Jesenicah ubiti. Že prejna leta so se zbirali taki reševalci Slovencev, a vselej so se v nekaj tednih naveličali delati za narod. Ha, letos pričakujejo več žrgna. Pa mislimo, da jim je tudi letos pijača ljubša kot vse drugo, vsaj polciagi imajo vedno kak spor z njimi. Nam je le žal za dame, ki sedijo večkrat pozno in dolgo čez polnoč v družbi takih inteligenčev, ki baje v vinskih duhovih postanejo skrajno brezobzirni. Seveda, ta družba je pričela sedaj tudi igrati teater in „Sokolom“ je vzeta priložnost svoje delovanje kazati. Sveda bo tudi teater vrag vzel in jeseniška inteligencija bo zopet pomirjena od svoje visoke naloge: narod reševali. Pa hočemo tej družbi obrniti vso pozornost in navesti imena oseb, posebno tam, ki bi raje druge delali, ne pa izostajali ponocji od doma.

Novice.

Naš koledar — izšel!

Gotovo bode vse somišljenike in prijatelje razveseliha vest, da je „Štajerčevi kmetski koledar“ za leto 1910 že izšel. In lahko rečemo, da je letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšnja dva leta, odkar izhaja. Ves koledar obsegava skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povejstij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, poštne tarife in kolekutive lastnice, male vesti ter 12 slik. Vsebina našega letošnjega koledarja obsegata to-le: 1. Leto 1910. — 2. Kalendarij. — 3. „V tretji letu“. — 4. „Dan placa“, spisal Karl Lanhart. — 5. „Napredek“, spisal W. Ernst. — 6. „Na grobu Jožef II.“, spisal K. L. — 7. „O gnociju travnikov z umetnimi gnocili“. — 8. „Na morju“, spisal K. L. — 9. „Prebivalstvo zemlje“ (z sliko). — 10. „Steti nagaja“, spisal K. L. — 11. „Vbogi vrbček“, spisal Peter Rosegger. — 12. „Gora in dolina“, spisal A. v. Auerswald. — 13. „Resnična povest“, spisala Mary Koch. — 14. „Od vsega največje (z sliko). — 15. „Usodepolne hlače“, spisal Fr. Lunzer. — 16. „Star konj“, spisal Emil Zola. — 17. „Nekaj o naših poslih“. — 18. „Domači advokat“. — 19. „V kmetski suknji smo vsi tovarši“, spisal L. v. d. March. — 20. „Lastni stroški pridelovanja mleka“, spisal P. Schupphi. — 21. „Mi dežele“. — 22. „Od domače grude“, spisal Anton Gitschaler. — 23. „Iskal je zlato“, spisal A. A. Naaff. — 24. „Naprej za staro pravdo“, nekaj napredne pridige, spisal Štajerčevi Pratikar. — 25. Male vesti. — 26. Poštne itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem. — 28. Inzerati. — Kakor se vidi, je vsebina našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 144 strani povečati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstrežemo vrlim svojim somišljenikom. Cena pa je koledarju ednaka ostala. Štajerčevi kmetski koledar za leta 1910 košta namreč samo 60 vinarjev, s poštnino vred pa 70 vinarjev. Teh 70 vinarjev ali 35 krajcerjev izda pač vsakdo lahko za tako veliko, zani-

Naš koledar je izšel! Košta s pošto 70 vin. Kupujte ga!

mivo, zabavno in poučno knjigo. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastonj. Opozarjam na to naše zaupnike... Tako pošljemo naš koledar tudi letos s trdim zaupanjem v svet, da ga bode ljudstvo z veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupujte koledar in agitirajte zanj! Vsi na delo!

Kaj hočejo? Kakor znano, so se prvaški poslanci v državnem zboru združili z raznimi češkimi strankami in pričeli boj, katerega končna posledica je — o n e m o g o ē n o d e l o v državnem zboru. Vsak pametni človek mora priznati, da je tako postopanje v sedanjem položaju naravnost zločin. Kajti državna zbornica bi imela toliko prepotrebne dela, da bi komaj z napornim, neoviranim trudom vse izvršila. Vsi stvari, gospodarski misleči politiki so si tudi edini v obsojanju tega nastopanja. In celo sam naš cesar je to prvaško zločinstvo z najostrejšimi besedami ob sodil. Ali prvaki, katere vedijo en ožindrani dr. Šušteršič, en orglar Grafenauer in en kaplan Korošec, se ne brigajo ne za cesarjevo besedo ne za ljudske potrebe. Gre se jim edino za njih narodnostno, pansionistično, protivavstrijsko gongo! Namena, smotra in cilja njih nastopanje nima nobenega. To je sicer dr. Šušteršič sam priznal. V zadnjem svojem govoru v državni zbornici je namreč odkritosrčno reklo: „Vi vprašate, kaj mi pravzaprav zahtevamo? Mi n e z a h t e v a m o p r a v n i ē ! M i n i s m o n i k d a r n i ē z a h t e v a l i i n t u d i d a n e s n e z a h t e v a m o n i c e s a r ! ...“ Te besede, kakor se nam tudi smešne dozdevojajo, so v resnicu višek prednosti in politične brezvestnosti. Prvaški poslanci trdijo torej sami, da nimajo nicesar za zahtevati, ali — o b s t r u k c i j o p a l e d e l a j o . Brez vsakega vzroka, zgolj iz otroško-brezvestnega veselja onemogočijo ti gospodje torej prepotrebno delo v državni zbornici. Človek ne ve, ali je to zločin ali blaznost?! Naravnost igrajo se prvaški poslanci z ljudstvom, ki umira v lakti in zanemarjenosti, ki jim pa še vedno vsaj deloma zaupa! Nič ne zahtevajo prvaki, nič, prav nič, ali — d e l a t i n e p u s t i j o , lenovo pasijo, lenovo, ki košta ljudstvo milijone decatja. Zapomnimo si teh besed!

Besede in dejanja. Podobni so naši prvaški voditelji tistim farizejom, ki pridigujejo vodo, sami pa vino pijajo. To smo že opetovano zlasti z ozirom na prvaško stališče napram nemškemu podluku povdrali. Evo še en dokaz naši trditvi: Med najbolj zagrijenimi nasprotniki nemške šole in znanja nemškega sploh spada slovensko-narodni poslanec dr. Rybar v Trstu. Povsed, kjer piše ali govorji, doma, na shodi ali v državnem zboru, povsod hujška in divja proti nemškim šolam... Tak je dr. Rybar kot politik in slovenski prvak. Ves drugačen pa je kot družinski oče. Kajti svoje lastne otroke pošilja dr. Rybar v — nemško šolo in se s svojo soprogom še trudi, da se izročijo njegovi otroci nemškim učiteljem... Ali ni to čudno? Ali ni to pravo, dvojezično farizejstvo? In takšni kakor ti dr. Rybar so skoraj vsi prvaški voditelji. Le slovenskemu ljudstvu ne privoščijo nemških šol; sami pa jih za svojo deco prav radi rabijo!

Izseljevanje v Kanado. Oblasti izdajajo odločno svarilo pred izseljevanjem v Kanado. Tam so se namreč uresničile nove postave, ki so zelo stroge in ki delajo dohod izseljencev odvisnega od najrazličnejših pogojev. Bolani, pohabljeni, predkaznovani, revni itd. sploh se ne smejo izkratiti. Vsi ki se jim izkrcanje dovoli, morajo imeti poleg tega 25 dolarjev denarja (125 K) in plačljivo vozno karto do kraja, kamor se mi slijo peljati. Položaj v Kanadi samej je tak, da imajo edino kmetje z malim premoženjem (najmanj 2.500 K) upati, da pridejo naprej. Za delavce, obrtnike itd. ni prostora. Opozarjam na te stroge določbe in svarimo odločno pred izseljevanjem v Kanado.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zakaj se jim gre? Med prvaškimi poslanci, ki se danes pod vodstvom ožindranega dr. Šušteršiča tako šopirijo, kakor petelin na gnoju, čuje se zdaj vedno beseda: „Državi damo vse, tej vladi pa nič!“ To je beseda, ki jo je izpregorovil po „Slovencu“ tudi največji klerikalni modrijan Pišek. Beseda je seveda tako modra kakor Pišek sam. Ona pove namreč jasno, zakaj

se tej prvaško klerikalni gospodi gre. Vlado hočejo prekučniti, — dobro! Nam ni za nobeno vlado veliko in tudi za Bienerthovo ne boderemo jokali, čeprav se nam ne zdi najslabša. Ali imeti se mora gotovi namen, ako se vlado prekucre. In ta namen prvakov je — ministerski frak za enega svojih članov. Ne vemo, katerega hočejo za ministra narediti, ali brinjevega viteza Ploja ali pa moža z ožindranimi rokami dr. Susteršiča ali pa kakšnega hrvaškega popa iz Dalmacije. Ali na vsak način je ministerski frak glavni cilj prvakov. Svoj čas so ti laži-politiki tudi proti avstro-ogrski nagodbi tulili kakor lačni volkovi. Ali ko so bili klerikalnega ministra Gessmanna, postali so nakrat ponizne ovčice. Zdaj pa že naprej pravijo, da bodejo potem vse dovolili in storili, ako dobijo ministra. Gotovo bodejo potem tudi za srbsko pogodbo in za novi vinski davek glasovali in s tem na en udarec našo živinorejo ter naše vinogradništvo uničili. Opozarjam že danes na to laži-politiko prvaških poslancev, katerim je ministerski frak več vreden nego vse gospodarske zahteve lačnega ljudstva!

Razprava Ogrizek-Linhart. Kakor smo počitali, imela bi se pretelki pondelek vrsti pred mariborsko poroto glavna razprava o tožbi župnika Ogrizeka iz Dramelj proti uredniku „Stajerca“ Karl Linhartu zaradi žaljenja časti. Obraunava, ki je bila že enkrat preložena, se pa ni vrnila. Tožnik je namreč v zadnjem hipu predlagal delegirajo porotne sodnije v Gorici. S tem je zopet razprava zavlekla. Radovedni smo, ali se bode razprava pred prihodnjo poroto vrnila ali pa bode župnik Ogrizek tožbo popolnoma nazaj potegnili. Na vsak način nismo o tej stvari še zadnje besede izpregovorili.

Spovednica bi smela po mnenju vsakega poštenejšega kristjana edino veri in verskim zadevam služiti. Ali med politikujočim duhovščinom, ki je že danes vrgla vse Jezusove nauke v staro železo, vrla danes že misel, da je tudi spovednica le agitacijsko sredstvo za njih propalo, nemoralno politiko. Kolikokrat smo že poročali, da izrabljajo črni farji spovednico v politične namene. Na kmetih se je že tisočkrat zgodilo, da je zagrizen duhovnik v spovedači proti „Stajercu“ hujškal. Ali zdaj so ti predzni popi to nesramno postopanje tudi v mestih udomačili. V Mariboru je šla te dni enkrat dekla splošno spoštovanje meščanske družine k spovedi in to v cerkev sv. Alojzija. Tam ji je rekel neki smrčki pater, da mora službo odpovedati, ker je njen gospodar narocnik „Stajerca“, sploh da ne sme nikjer ostati, kjer imajo „Stajerca“, ker bi drugače naravnost v pekel prišla. Va prestrašena je dekla res odpovedala službo. V nekem drugem slučaju je agitiral pater v spovedi nici za slovenskega doktorja itd. itd. Tu se pač že vse neha! Fej čez tiste brezvestne in brezverske farje, ki omadežujejo cerkev s svojo lopovsko politiko!

Pretepeni kaplan. Iz Hoč se poroča: Tukajšnji kaplan Jožek Kranjc, katerega neverjetno prednost v politični agitaciji smo že opetovano popisali, doživel je preteklo sredo neprjetni dogodek. Na cesti proti kapljaniju napadel ga je namreč ponoci neznanec, ga vrgel ob tla in ga pošteano naklestil. Kapljanček je prečel kričati na ponoco, to pa čudom čuda v nemškem jeziku. Ni gotovo nismo prijatelji pretepa. Ali čuditi se pač ni, da komu potpredpljivo poči pri večnemu bujskanju tega političnega petelina. Kranjc naj kvitira sprejete klofete s prepirjanjem, da jih je zasužil, ker je toliko laži in hujškarje proti nadprednemu Hočanom v javnosti razširil. Poboljšaj se, Kranjc, in ljudje te ne bodejo več sovražili ter pretepavali!

Napredna zmaga. 7. t. m. so se vrile občinske volitve v Brežicah. Končale so s popolno zmago nemških naprednjakov. Prvaki se niti upali niso, k volitvi priti. Izvoljeni so bili sledeči gospodje: III. razred: kot odborniki del Cott, A. Faleschini (župan), A. Gabritsch, H. Klabutschar; nadomestnika K. Schütz in J. Zohrer; — II. razred: kot odborniki J. Prickelmayer, H. Schniderschitsch, F. Warletz in Joh. Zechner; kot nadomestnika pa F. Kalb in A. Faleschini; — I. razred: kot odborniki: dr. H. Janešec, Fr. Matheis, R. Sernek, Joh. Ornik; kot nadomestnika J. Pinterič in A. de Costa. Čast vrilim naprednim volilcem!

Ponosni štacnar. Iz Brežic nam piše prijatelj našega lista: „Ne bojo feržmainti, hvala za vprašanje, gospod Jože Lipaj!“ Ali vse kar je prav, tako visoko se pa le ni treba hrepenciti, čeprav ste narodni trgovci. Predstoljetne sege se vendar ne bodejo več vpeljale, da bodejo moralni kmetje, ki imajo po zimi kaj za vprašati, klobuk v rokah, odkrite glave zraven Vas stati, kakor da bi bili hvaležni, da smo sploh z Vami govoriti? Toliko izobraženosti bi Vi moralni le pokazati, da bi dotičnemu kmetu veleli, da se naj pokrije in ne pripušča vlogo glavo mrzlemu vetrju v igro. Prav ima pač Vaša soproga, ako pravi: se ti pač pozna, od kod si doma...

Napredna zmaga. Pri volitvi občinskega predstojništva v občini Pohorje so bili izvoljeni gg.: Fr. Anz (župan), K. Visotschnig (1. obč. svet.) in Jos. Visotschnig (2. svet.). Kakor znano, so se vrile občinske volitve že maja. Politični kaplan Kranjc iz Hoč jih je hotel prevreči. Pa ni šlo. Njegove pritožbe so padle v vodo. Živeli veliči!

Iz Št. Ilja sl. g. smo že opetovano objavili vprašanje, kaj je pravzaprav s tamšnjimi občinskimi volitvami? Te občinske volitve bi se morale že davni vršiti! Oblast pa molči in se ne briga za tiste, ki jih bogve iz kakšnega vzroka zavlečujejo. Treba bode malo hujše zaropati, kajti občinske volitve se morajo v zmislu postavje vršiti!

Sejem v Ptaju, ki se je vršil 15. dec. je bil dober. Prinašalo se je 150 konjev. 1.190 komadov go jede in 840 svinj. Trgovina pri srednjih cenah zelo dobra. Prihodnji živinski in svinjski sejem dne 5. januarja 1910, svinjski pa dne 23. in 29. dec. 1909.

Pozar, ribiči! Piše se nam: Graški „Sportangler-Verein“ namenira ustavoviti organizacijo vseh ribičev in ribičkih interesentov na Štajerskem in to z namenom, varovati njih koristi z vsemi postavnimi sredstvi. Društvo prej tedaj vse prijatelje ribarstva, naj mu naznamo svoje naslove. Adresa: „Sportangler-Verein in Graz“. **Društvo absolventov stajerskih kmetijskih dež. zavodov** Geytenhof in Karibor — tako se nam piše — vpravzor 19. t. m. v gostilni „z dvi dvi Hacken“ v Gradcu svoj letni občni zbor, katerega naj se blagovolijo vši absolventi, člani in nedlani, v interesu strari udeležiti. Začetek voda včno ob 10. vri dopoldne.

Potorno sodišče v Mariboru. Posestnikov sin Alojz Minarčič iz zgornjo-radgonskega okraja je iz ljubosomnosti udaril vojaka Mira tako po obrazu, da mu je oko izbil. Obsojen je bil zato na 15 mesecev težke ječe; poleg tega ima plačati Miru za bolečine 100 K in za oko 1000 K. — S tem je bilo zadnjo potornoško zasedanje tega leta končano! — Viničarska sinova Anton in Franc Neubauer sta svoj čas, kakor smo te poročali, napadla raznačevalca kruha Franca Ploja iz Kapel v zg. radgonskem okraju Eden ga je držal, drugi pa mu zasadil nož v trebuh. Potem sta ga popolnoma ubila ter v vodo vrgla. Oropala sta mu nekaj okoli 4 K denarja. Potorna sodnja je obsojila Antona Neubauera na smrt na višale, njegovega brata Franca pa zaradi njegove mladosti na 20 let ječe.

Nepopoljšljiva tafla. 27 letna Irma Pušč iz Maribora je že 8 krat zaradi tativne kaznovana. Pred kratkim je ukrala usnjarskemu tovarnaru B 140 K denarja in več blaga. Dalj so jo zopet pod kluč.

Lep tovariš. Lesni trgovci Dobrovnik iz spodnjega Drauburga je spal v Mariboru v eni sobi z nekim slovkom, ki se je delal zelo poštenega. Ko je Dobrovnik zutraj vstal, vidil je, da mu je mož 1790 K ukradel. Tata so kmalu dobili v osebi Antona Jerič iz Žetal, ki je prisel šele pred kratkim iz 6-mesečne ječe.

Iz Ptajske skolice. Piše se nam: Prebivalci ptajske skolice (namreč občine Waitschach in Nussdorf) prosijo g. obč. predstojnika Sawetza, da naj bi se ceste vendar enkrat nasule s šotorom. Šotor je tam dosti za dobiti.

Tat. V Gradcu je obkradel neki Josef Gruber svojega tovariša za več denarja. Vzel mu je tudi list za efekte, naložene pri nekemu spediterju v Mariboru v vrednosti 800 K. Ko je prisel tat v Maribor, da bi to blago prevzel, prevzeli so njega policaji.

Obesiti se je hotela v zapori lahkratka

Ceno perje za postelj in daune.

Eta kota stev. Mleko K 2 — polmleko K 220, belo K 4 — prima mleko kot daune K 6 — visoko-prima zl. najboljša vrsta K 8 — daune K 6 — belo K 10 — posni flan K 12 — od 5 kil ras — prej franko. 779

Gotove postelje

metr usankni, ena tluha, velikost 180 x 16 cm z dvema blazinama pod glavo te 80x18 cm, dvovalj polna z novimi svetimi čistilom in trgovim perjem K 16 — polblazna K 20 — dauna K 21 — velina same K 12 — 13 — 16 — blazna perj plavo K 3 — 350, 3 — posni po površju, zavoj, zastop, od K 10 — najvišji franko Max Berger, D. Schenck & Co. 1013, Böhmervald.

Vsi deli so matnati, vsegač preklicani in vsečim drugim blazam z lastnega zastopu in franko. Kar ne dopade se zameniti ali denar načaj.

AMERIKA

Ameriko

Kdor se za Ameriko zanima,
dobi na željo
bezplačno pojasnjene v najboljšem potovanju v Ameriko.

Cesarski parniki

Cesar Viljem II. 215 m dolg Prestolonaslednica Cecilija 215 m dolg Prestolonaslednik Viljem 202 m dolg Cesar Viljem Viliki 198 m dolg vožijo v 6—7 dneh od Bremena v Novi York.

Odplujejo v torek.

Cesarski parniki vožijo edine od Bremena; kdor hoče tedaj s cesarskim parniki poštovati, zamore to presto brez zadržka storiti; nisko ma tega ne sme prepovedati. Vsak ima svojo presto voljo, da se za svoj denar pelje, kamor hoče.

F. Missler, Bremen, Bahnhofstrasse 20.
Vodja potnikov od Bremena v Ameriko, Avstralije Afrike
Najvišje cene Dobra oskrba.

Nedoseženo cedo dobro in solidno

Izredno dobra kapna prilika za trgovce, se pošte tudi na pri-
vate, danti primerno za boljši nakup.

Kupon A 30—35 metrov K 11:80
sistematično v flanenu za vratce, deloma krovu za spodnje
krolo, pavensku drutu za kušinske predpanske in dohode
okolice, okolice za oranje in kaširano.

Kupon B 30—35 metrov K 14:50
sistematično v 140 cm širokem stolu za oblike (napajanje
6 metrov) 80 cm celju, kerat, platenino-velur-kasneva
okolice za turško, karstovo, delčno in karbenito za oblike.

Kupon C 30—35 metrov K 16:50
sistematično v velj blaznu, karstasto karbenito, kalemirju,
franc, almasoveto karbenito in najboljšem celju v Edanem
obliku.

Kupon D 25 metrov K 16:50
100 cm široki stol za oklepke "Pepita" za 5 kompl. oblik.

Kupon E 25 metrov K 16—
120 cm široki damaskanevanje, ročni močni in oransentni
ter 120 cm široki kanavar znamka "Gut böhmis".

Kupon F 30—35 metrov K 15—
najboljšje, platenino, celo mimo "Edelweiss" — platen, postavno
varovanje celo pri najboljšem karbenito neusnivo.

Kupon G 6 rjih brez niti K 10:80
200 cm dolge 150 cm široke, iz krepljega zelo trajnega
usnivača platen.

Kupon H 6 rjih brez niti K 15—
250 cm dolge 150 cm široke garant, najboljši platenini,
garn moja splošno znana znamka "Stahle uva".

**Kupon J 1 tučat dvojnih damast
obrisačev (Handtuch)** K 8:50
80 x 100 cm dolgi, kramni secesijski desni, dno bela, tencu
vsičko platenina, vredna: 69/-125/-150/-175/-180/-210/-250/-

Kupon K 1 garn. brokat damast,
belo K 16:20
so je 18 metrov 120 široko, za 2 kompletne prevlake v
najmodernejših desnicah.

Kupon L 1 garn. franc. foulard-
damast K 20:40
najfinjša vrsta (Siedengriff) 9 metrov 90 cm široko za
blazine, 3 metrov 40 cm, 150 cm široko za zgornjo postelj
in 2 kompletne postelje prevlake.

Kupon M 15 metrov 180 cm široko
kapen-sifon K 21—
znamka S

Vsi izdelki, brezvnapravne vrste; za najboljše efektni
in jasni delgujeti moj resone. — Postila je pozitivna.

Za kar ne dñe, se svato takoj vred. 741

Mučite vseh mojih izdelkov s fabričnimi cenami, posljite na
delo v skladnikom franko. 741

Tkalnica platna R. HORNER, Nachod.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do
2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure
zaprtia); na nedeljah in praznikih od 11. do 12.
ure opoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „braunsebad“
z rjavo K — 60; postrežba K — 10.

Založništvo le. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar je načelo v najnižem zadolžstvu.

Kapitan Marryat: Morski razbojniki

iz angleščine prevel J. N.

Marryat je najpoznatnejši angleški igračevalec morsarskega žanra
in to preved najboljšega Marryatovega romana
87, 244 strani. Brezras K 250, vezan K 350.
Dobiva se v vseh boljših knjigarnah. 762

Krapina-Coplice ,Thermal'-vode Zdravilno pitje

Izredni vpliv pri
gubitku, re-
vmatizmu,
nevralligi-
enu (Ischi-
asis) pri bo-
leznih le-
die in mehurja ter želodeca in črevesja.

Zaloga za Štajersko:

Josef Helle,
Gradec, Schmiedgasse 20.

Puške!

Lancaster od K 26—, Robert-puške od K 8:50,
pištele od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje
po ceni.

Centrik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
č. 104 a d. Staatsbah. Böhmen.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentoem trgu (Lendplatz) v Ptaju
zraven klalnice in plinarske hale postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj raz-
taga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrati in
spahati i. t. d.

Dendrin

za pokončanje bolezni,
in škodljivcev na sad-
nem drevju.

Se leta sčem že priporoča.

Prospekti itd. prosti.

Fabrika karbolineja R. Averarius

Dunaj III. 2.

Prodaja se pri:

Gustav Stiger v Celju, Vincenz
Leposcha v Ptaju. 714

Odstrani bolečine, ohladi, osveži, okrepe in desinficira

Chapó'jevo dobro dišeče rastlinsko-esenčno franz-žganje

najboljše vseh domaćih sredstev!

Edino občinstvo je poklicano, voditi o kakšnem »domaćem sredstvu«; ravno zato ne smatram potrebnim, da bi priporočal Chapó'jevo rastlinsko-esenčno Franz-žganje, temveč objavimo raje pismo občinstva; ta pisma povejo vse, kar je potrebno in kar hoče čitatelj vedeti. 826

6. apotekarje J. pl. Chapó
Resica (Južno Ogrsko).

Vaše rastlinsko-esenčno Franz-žganje
porabiljam kot kapljice na zobe in usno
vodo zelo dobro in uspešno.

Spodobjanjem

Baranje (Bosna) Esad ef. Kavčić

Gospodje apotekarji Chapó J.

Resica (Južno Ogrsko).

Odati rabim Vaše rastlinsko-esenčno
Franz-žganje, so moje nervozne bolezni v
glavi zelo ponehale. — Rabim naprej.

Z veseljjem

N. Bogatić Jedyńskićević Ž.

Gospoda Jel. pl. Chapó, apotekar v Resici (Južno Ogrsko).

Mnogo let sem tripla na revmačnih bolezinah in sicer tako, da sem morala v
posteli ostati. Odati rabim Vaše domaće sredstvo rastlinsko-esenčno Franz-žganje so bo-
lezine izginile in poboljšale se popolnoma dobro. Zahvaljujem se Vam za dobrodo, vse-
ognič naaj je Vam popidal.

Budapest (Mađarska)

Johann Iller.

Za takojšnja pisma so razvidni vrednosti, in jih redno lahko vsakdo pregledar. Obenem prosim vaskigar,

da naj se v uporabi tega domačega sredstva.

Ne koplj posnetek, če se jih te tako lepo posaja, temveč edino Chapó'jevo dobro dišeče rastlinsko-

esenčno Franz-žganje naravi pri izdelovalcu Jel. pl. Chapó, apotekar Resica (Južno Ogrsko).

Noste se najmanje 6 madla, 3 srednjih ali 1 veliko steklenico za 3 krene postope: kjer vname 12 masik

ali 6 srednjih ali 2 velikih, deli jih za 5 kren.

Gospoda Chapó
Resica (Južno Ogrsko).

Neki prijatelji mi je dal par steklenic
Valega rastlinsko-esenčnega Franz-žganja,
katerega rabim pri kadlu; isti olajpa kabelj
in poslednjem izvrtek.

Belograd (Srbijska) Pajo Jevanović, uradnik.

Gospoda Chapó
Resica (Južno Ogrsko).

Neči prijetje mi je dal par steklenic

Valega rastlinsko-esenčnega Franz-žganja,
katerega rabim pri kadlu; isti olajpa kabelj
in poslednjem izvrtek.

Johann Iller.

